

**IZVJEŠĆE O UČINCIMA PROVEDBE
ZAKONA O OTOCIMA
U 2006. GODINI**

S A D R Ź A J

1. UVOD	3
2. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI U 2006.....	7
3. PROVEDBA ZAKONA O OTOCIMA	13
4. UKUPNA ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA U 2006. GODINI	16
4.1. Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva.....	18
4.2. Ulaganja u otoke putem kreditiranja	26
5. UČINCI ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA KROZ GODINE PROVEDBE ZAKONA O OTOCIMA (99-2004, 2004-2005, 2006)	28
6. ZAKLJUČAK	31

Izješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2006. godini Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru temeljem odredbe članka 38. Zakona o otocima (Narodne novine, br. 34/99, 32/2002, 33/2006).

1. UVOD

Člankom 52. Ustava definirano je da su otoci dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, a zbog svojih prirodnih ljepota, karakteristika i geografskog položaja u Sredozemlju hrvatski otoci posjeduju i značajne komparativne prednosti te predstavljaju posebnu važnost osobito za razvoj turizma, a potom i gospodarstva, poljoprivrede i ribarstva.

Vlada Republike Hrvatske u svom mandatnom razdoblju 2003. – 2007. definirala je novu strategiju ukupnog pristupa i vrednovanja Jadrana i pomorske orijentacije zemlje. Sukladno tome i otoci su dobili novi prioritet na način da je naglašeno da im treba posvetiti znatno veću brigu, pa je mjera razvitka otoka proglašena mjerom razvitka cijele države.

Nastavno na takvo opredjeljenje pokrenuto je niz mjera i aktivnosti u cilju razvitka otoka pa se tako, između ostalog, pristupilo doradi zakonske regulative u području zaštite pomorskog dobra, sređivanja imovinsko-pravnih i zemljišnih odnosa na otocima, započelo se sa provedbom programa subvencioniranja zapošljavanja na otocima, uvedene su olakšice za prijevoz otočnog stanovništva, te je poboljšana i moderniziran pomorski promet u cilju kvalitetnije povezanosti otoka s kopnom i otoka međusobno.

Hrvatska ima ukupno 1.244 otoka, otočića, hridi i grebena, a od 79 većih otoka 50 je stalno nastanjenih (podatci Hrvatskog hidrografskog instituta iz Splita¹.)

Otoci zauzimaju 3.259 km² tj. 5,8% površine hrvatskog kopna. Najveću površinu ima otok Cres (405,70 km²), najviši je Brač (Vidova gora 778 m), najrazvedeniji je Pag, a najduži Hvar.

Zbog razvedenosti otočne obale, ukupna duljina obalne crte svih otoka iznosi 4.398 km, dok je ukupna duljina hrvatske morske obale 6.176 km.

Prema popisu iz 2001. godine u 344 otočna naselja živi 124.870 stanovnika. Administrativno pripadaju u 7 obalno-otočnih županija, odnosno u 51 otočni grad ili općinu i 7 obalnih gradova.

Najnaseljeniji je otok Krk s 17.087 stanovnika s najvećim naseljem gradom Krkom (3.248 stanovnika). Najnapučenije naselje na svim hrvatskim otocima prema popisu stanovništva iz 2001. godine je grad Mali Lošinj sa 6.104 stanovnika.

Prema broju naseljenih otoka prednjači zadarska županija sa 17 naseljenih otoka, na kojima u 57 naselja živi 18.171 stanovnik.

¹ Podaci iz izvornog znanstvenog članka - T. Duplančić Leder, T. Ujević, M. Čala: „Duljine obalne crte i površine otoka na hrvatskom dijelu Jadranskog mora određene sa topografskih karata mjerila 1:25.000“, Geoadria, 9/1, 5-32, Zadar, 2004.

Prikaz svih naseljenih otoka s brojem nastanjenih naselja i brojem stanovnika prema popisu iz 2001. godine dan je u *Tablici 1.*

Tablica 1

Županija/Otok	Broj naseljenih naselja na otoku	Broj stanovnika (prema popisu iz 2001.)
Primorsko-goranska		
Cres	28	3.089
Ilovik	1	102
Krk	66	17.087
Lošinj	5	7.542
Male Srakane	1	2
Vele Srakane	1	8
Rab	8	9.173
Susak	1	184
Unije	1	90
Ukupno	112	37.277
Ličko-senjska		
Pag (dio)	10	3.171
Ukupno	10	3.171
Zadarska		
Dugi Otok	11	1.695
Ist	1	183
Iž	2	543
Molat	3	204
Olib	1	146
Ošljak	1	18
Pag (dio)	15	4.834
Pašman	8	2.619
Premuda	1	58
Rava	1	96
Rivanj	1	21
Sestrunj	1	45
Silba	1	257
Ugljan	7	5.863
Vir	1	1.304
Vrgada	1	238
Zverinac	1	47
Ukupno	57	18.171
Šibensko-kninska		
Kaprije	1	140
Kornati	1	7
Krapanj	1	224
Murter	4	4.824
Prvić	2	429

Županija/Otok	Broj naseljenih naselja na otoku	Broj stanovnika (prema popisu iz 2001.)
Zlarin	1	252
Žirje	1	120
Ukupno	11	5.996
Splitsko-dalmatinska		
Biševo	1	19
Brač	22	13.353
Drvenik Mali	1	54
Drvenik Veli	1	160
Hvar	25	10.734
Vis	16	3.556
Čiovo	6	4.785
Šolta	8	1.424
Ukupno	80	34.085
Dubrovačko-neretvanska		
Koločep	1	167
Korčula	10	15.649
Lastovo	5	820
Lopud	1	253
Mljet	14	1.094
Pelješac	41	7.761
Šipan	2	425
Ukupno	74	26.169
SVEUKUPNO	344	124.870

Ovo je Izvješće prikaz nastavka provođenja politike razvoja hrvatskih otoka na sustavan način i po principu održivosti.

U Izvješću su opisno i kvantitativno prikazane pojedine mjere, aktivnosti i projekti, kako novi, osmišljeni i definirani u 2006. tako i nastavak već započetih u razdoblju 2004. i 2005. godine, čije provođenje i realizacija ima za cilj nastavak jasno definirane politike dugoročnog stvaranja boljih i kvalitetnijih uvjeta života na otocima, porasta standarda, te samim tim poticanja ostanka odnosno povratka otočnog stanovništva što znači zaustavljanje depopulacije i demografsku obnovu hrvatskih otoka.

Zakon o otocima i njegovi podzakonski akti, kao i mjere proistekle iz drugih zakona čija se primjena također odražava i na otoke, nužno su za učinak imale ulaganje velikih napora svih subjekata njihove provedbe naročito kroz nekoliko područja/tema i aktivnosti:

- poboljšanja u području zakonodavstva u cilju kvalitetnije i učinkovitije provedbe odredbi, te uskladbe sa zakonodavstvom EU

- poboljšanja u poreznoj i kreditnoj politici prema jedinicama lokalne samouprave na otocima,
- bolje, kvalitetnije i jeftinije prometno povezivanje s kopnom i otoka međusobno,
- nastavak izgradnje neophodne prometne, komunalne i društvene infrastrukture,
- pomoć u razvoju gospodarstva ulaganjem u gospodarske projekte te stvaranjem boljih uvjeta za otočne poslodavce, kroz pomoć u stvaranju pogodnih uvjeta za zapošljavanje ili očuvanje radnih mjesta u otočnim firmama i za domicilno otočno stanovništvo,
- poboljšanje zdravstvene zaštite, socijalne skrbi, uvjeta obrazovanja
- potpore u poljoprivredi, ribarstvu, turizmu, kulturi, ...

Ovo izvješće je koncipirano u nekoliko cjelina kojima se, sukladno glavnim grupama zadaća, te utvrđenim provoditeljima otočne razvojne politike i mjera, na sažet način iznosi presjek izvršenih aktivnosti i postignutih učinaka.

2. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI U 2006.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka u 2006. godini sudjelovalo je u izradi 5 zakona, dvije uredbe i nekoliko dokumenata od važnosti za daljnji razvoj hrvatskih otoka.

Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o otocima („Narodne novine“ 33/06.)

Imajući u vidu činjenice o postignutim pozitivnim učincima provedbe Zakona o otocima, te nastojanju da se otklone uočene poteškoće u njegovoj provedbi i uvedu poboljšanja u upravljanje otočnim razvojem, izrađen je i od Hrvatskog sabora u ožujku 2006. usvojen *Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o otocima („Narodne novine“ 33/06.)*.

Izmjene i dopune Zakona o otocima obuhvatile su: uvođenje nove metodologije definiranja otoka i njihove klasifikacije prema preporukama Međunarodne hidrografske organizacije; definiranje provoditelja programa održivog razvitka otoka; primjerenije definiranje naziva i proširenje zadaća Povjerenstva za otoke pri županijama (Povjerenstvo za nadziranje upravljanja otočnim razvitkom); uvođenje nadoknade troškova vlastitog prijevoza za invalidne osobe koje ne mogu koristiti usluge javnog otočnog cestovnog prijevoza; jasnije i točnije definiranje odredbe koja se odnosi na divljač i lovstvo na otocima (definiranje divljači koja može obitavati na otocima te koja se može uzgajati u otvorenim otočnim lovištima, ograđenim lovištima, te uzgajalištima divljači na otocima, definiranje ovlasti nad provođenjem predmetne odredbe, te nad izdavanjem dozvola za unos i uzgoj u svrhu lova); jasnije definiranje odredbe kreditiranja otočnih ulagača uz povlaštene uvjete (HBOR putem svojih programa kreditiranja potiče ulaganja fizičkih, fizičkih osoba-obrtnika i pravnih osoba koje na otocima započinju ili proširuju djelatnosti određene čl. 15. Zakona o otocima); usklađenje odredbe o potporama otočnim poslodavcima sa Zakonom i Uredbom o državnim potporama, odnosno s pravnom stečevinom EU; redefiniranje odredbe o uvođenju naziva hrvatski otočni proizvod u skladu s postojećom pravnom regulativom; proširenje ovlasti Otočnog vijeća kao savjetodavnog tijela pri provođenju mjera i aktivnosti ukupnog održivog razvitka otoka; uvođenje instituta prvokupa u cilju zaštite nekretnina na otocima.

Pozitivni učinci uvođenja instituta prvokupa:

- a) zaštita hrvatskih otoka od neprimjerene prodaje nekretnina putem instituta prava prvokupa RH, te jedinicama regionalne i lokalne samouprave
- b) utvrđivanje granice pomorskog dobra sukladno Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama na otocima na kojima to još nije utvrđeno

- c) zaštita i korištenje malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora, očuvanje i unapređivanje postojeće biološke i krajobrazne raznolikosti uz razumno korištenje prirodnih dobara na principima održivosti, donošenjem posebnog državnog programa - Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora.

Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 33/2006)

U cilju organiziranja sustavne brige države o otocima, u ožujku ove godine donesen je i *Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu („Narodne novine“ 33/06.)*. Njime se, između ostalog, uspostavlja kvalitetniji sustav javnog pomorskog prijevoza kojim se osigurava redovita povezanost naseljenih otoka s kopnom i naseljenih otoka međusobno, kao i naselja na kopnu, s primjerenim brojem kako dnevnih veza u oba pravca, tako i noćnih plovidbi, u cilju što kvalitetnijeg i operabilnijeg provođenja odredbi članka 9. Zakona o otocima, a time stvaranja boljih uvjeta za život na otocima i poticanja njihovog razvitka.

Uspostava sustava javnog pomorskog prijevoza temelji se na načelima:

- poticanja gospodarskog razvoja otoka
- kontinuitetu i redovitosti prijevoza s brodovima određenog kapaciteta i vrste, te osiguranja odgovarajuće kvalitete prijevoza
- uslugama prijevoza s unaprijed određenim cijenama i drugim uvjetima i to posebno za određene kategorije putnika i za određene linije
- davanje potpore brodarima, bez koje nije moguće osigurati kontinuitet i redovitost javnog pomorskog prijevoza na određenim linijama
- prilagođavanje javnog pomorskog prijevoza stvarnim zahtjevima
- osiguravanja dodatnih usluga prijevoza.

Na temelju članka 15. Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom prometu radi obavljanja poslova u vezi s davanjem koncesija za obavljanje javnog prijevoza na državnim linijama obalnog pomorskog prometa u okviru djelokruga i nadležnosti određenih Zakonom osnovana je Agencija za obalni linijski pomorski promet sa sjedištem u Splitu.

Na temelju članka 9. Zakona o otocima Vlada Republike Hrvatske na svojoj sjednici 20. travnja 2006. godine donijela je *Odluku o uvođenju noćnih putovanja na državnim trajektnim linijama*. Osnovna namjera bila je smanjiti izoliranost otoka i još više prilagoditi prometne veze potrebama otočana za što učestalijim povezivanjem s kopnom. Rezultat je da je oko 90% od ukupno 124.870 stanovnika otoka javnim pomorskim prijevozom 24 sata dnevno povezano s kopnom. Pored već postojeće noćne linije Orebić-Korčula uvedena su i dodatna noćna putovanja na sljedećim državnim trajektnim linijama: Valbiska-Merag, Jablanac-Mišnjak, Zadar-

Preko, Split-Supetar, Drvenik-Sučuraj i Split-Stari Grad (u sezoni) i to u vremenu između 23⁰⁰ i 05⁰⁰ sata.

Zakon o Izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 132/2006)

Prema dosadašnjem Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zajednički porezi (porez na dobit, porez na dohodak, porez na promet nekretnina) su se dijelili po određenom ključu između države, županije, gradova/općina.

Zakon o Izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ 132/06) iz prosinca 2006. godine definirao je da su zajednički porezi porez na dohodak i porez na promet nekretnina, a porez na dobit u cijelosti pripada Državi.

Do sada su gradovi i općine na otocima participirali iz poreza na dohodak u ukupnom iznosu od 59,6%, a iz poreza na dobit 20%.

Za otočne gradove i općine najnovija novela Zakona podrazumijeva prema izmjenjenim odredbama članka 45. stavak 7. da će općine odnosno gradovi na otoku koji međusobno zaključe sporazum o zajedničkom financiranju kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka, u raspodjeli poreza na dohodak sudjelovati u udjelu od 52% te udio za zajedničko financiranje kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka u iznosu od 21%. U projekciji za 2007. godinu temeljem Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prihodi u 50 jedinica lokalne samouprave na otocima očekuje se oko 19 milijuna kuna više sredstava iz poreza na dohodak u odnosu na dosadašnje prihode, računajući i izgubljen porez na dobit.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, broj 85/2006)

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti iz 2003. godine učinjen je veliki propust u području zdravstvene zaštite otočne populacije – ukinuti su domovi zdravlja na većim hrvatskim otocima zbog čega su stanovnici otoka bili prisiljeni pružanje usluge zdravstvene zaštite zatražiti u županijskim središtima što je rezultiralo čitavim nizom negativnih efekata za otočno stanovništvo.

Izmjenom članka 68. *Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti*, koji je Hrvatski sabor donio u srpnju 2006. godine, dodan je novi stavak (3) čijom odredbom je vraćena pravna osobnost domovima zdravlja na velikim otocima i to na: Braču, Cresu, Hvaru, Korčuli, Krku, Lošinj, Pagu, Rabu i Visu.

Zakon o proglašenju parka prirode „Lastovsko otočje“ (Narodne novine, broj 111/2006), Uredba o osnivanju javne ustanove park prirode „Lastovsko otočje“ (Narodne novine, broj 130/2006)

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 162/2003) donesen je *Zakon o proglašenju parka prirode „Lastovsko otočje“* (Narodne novine, broj 111/2006), a temeljem njega i *Uredba o osnivanju javne ustanove park prirode „Lastovsko otočje“* (Narodne novine, broj 130/2006.) s namjerom zaštite, održavanja i promicanja parka prirode „Lastovsko otočje“, u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara parka prirode.

Uredba o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta (Narodne novine, broj 77/2006)

Temeljem članka 26. Zakona o otocima Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka izradilo je i objavilo Uredbu o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta, koja je u primjeni od 20.7.2006. godine.

Korisnici potpore su otočni poslodavci (fizičke osobe-obrtnici i pravne osobe) koji moraju zadovoljiti sljedeće uvjete: da imaju sjedište na otocima, da svoju djelatnost obavljaju na otocima, da radnici koje zapošljavaju imaju prebivalište na otocima, da radnici koje zapošljavaju rade kod istog poslodavca najmanje dvanaest mjeseci bez prekida, da njihova tvrtka nije financijska institucija, da udio vlasništva RH, jedinice regionalne ili lokalne samouprave u strukturi vlasništva njihove tvrtke nije veći od 50% .

Osnovni cilj Uredbe je implementacija članka 26. Zakona o otocima, odnosno poticanje zapošljavanja otočnog stanovništva i poticanje otočnog gospodarstva u skladu sa Programima održivog razvitka otoka i Državnim programima razvitka otoka, te ujednačavanje razvitka otoka s razvitkom ostalih regija u Republici Hrvatskoj.

Uredba pruža mogućnost dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima koji imaju sjedište na otocima i koji svoju djelatnost obavljaju na otocima, a provedba ovog članka Zakona doprinijeti će razvoju otočnog gospodarstva, stvaranju pogodne klime za otvaranje novih radnih mjesta, poticanju gospodarstvenika na zapošljavanje domicilnog stanovništva, te na prijavljivanje tvrtki na otocima što će dovesti do povećanja prihoda od poreza na dohodak za otočne jedinice lokalne samouprave, što lančano ponovno dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.

Također ovom mjerom želi se pomoći i u održivom i demografskom razvoju otoka posebno potičući opstanak i razvoj otočnog malog gospodarstva u segmentu autohtonih - izvornih otočnih djelatnosti u skladu s člankom 15. Zakona o otocima.

Otočni poslodavci sa sjedištem na otocima prve skupine (nedovoljno razvijeni i nerazvijeni, mali, povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci i otočići) imaju pravo na naknadu u iznosu od 100% jedne prosječne isplaćene mjesečne bruto plaće bez doprinosa na plaću, a poslodavci koji iste djelatnosti obavljaju na otocima druge skupine (razvijeni otoci i poluotok Pelješac) imaju pravo na naknadu u iznosu od 50% jedne prosječne isplaćene mjesečne bruto plaće bez doprinosa na plaću.

Korisnici potpora – otočni poslodavci mogu ostvariti pravo na potpore za očuvanje radnih mjesta, u ukupnom iznosu do 750.000,00 kuna, uključujući i iznos svih dodijeljenih državnih potpora male vrijednosti u razdoblju od tri godine, sukladno članku 5. Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta i članku 5. Uredbe o državnim potporama (Narodne novine, broj 121/2003).

Uredba o uvjetima i postupku davanja koncesija za obavljanje javnog prometa u linijskom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 132/2006)

Uredbom se propisuju detaljniji uvjeti i postupak davanja koncesije za obavljanje javnog prijevoza u linijskom obalnom pomorskom prometu (u daljnjem tekstu: javni prijevoz), kriteriji za određivanje cijene usluge, visina naknade za koncesiju, način plaćanja i instrumenti osiguranja plaćanja naknade za koncesiju, te kriteriji za davanje potpore.

Uredba se odnosi na davanje koncesija za državne, županijske i međuzupanijske linije, te lokalne linije.

Koncesija za obavljanje javnog prijevoza daje se na temelju provedenog javnog natječaja, kojeg raspisuje nadležno tijelo iz članka 15. Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu, ovlašteno za davanje koncesije.

Studija razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske

U cilju što učinkovitije zaštite, gospodarenja i razvitka hrvatskog teritorijalnog mora, otoka i priobalja, Ministarstvo je pokrenulo izradu „Studije razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske“ koja daje pregled trenutnog stanja, a ujedno predstavlja osnovu za daljnje aktivnosti na pripremi i izradi odgovarajućeg strateškog razvojnog dokumenta nautičkog turizma Republike Hrvatske.

Za izrađivača navedene Studije odabran je Hrvatski hidrografski institut iz Splita, koji je u njenu izradu uključio Institut za turizam iz Zagreba, Urbanistički institut Hrvatske iz Zagreba i Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita.

U Studiji kao autorskom radu obrađena su najvažnija pitanja određenja nautičkog turizma kao posebne turističke ponude i gospodarske aktivnosti, njegova prostorna, kvantitativna, kvalitativna i druga obilježja, zatim organizacijska, eksploatacijska i zakonska

uređenost, i konačno, najvažnije osnove njegova budućeg, planskog desetogodišnjeg razvitka.

U izradi navedene Studije sudjelovala je i Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenje i graditeljstva i Udruge marina Republike Hrvatske.

Na osnovu Studije Ministarstvo je iniciralo izradu „Strategije razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske“ koju će izraditi međuresorska Radna grupa osnovana pri ovom Ministarstvu.

3. PROVEDBA ZAKONA O OTOCIMA

Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o otocima - institut prava prvokupa

Kako je odredbama Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o otocima uveden institut prava prvokupa na nekretnine na otocima Ministarstvo je od dana stupanja na snagu Zakona do trenutka podnošenja ovog Izvješća zaprimilo i protokoliralo sveukupno 22 zahtjeva za prodaju nekretnina po navedenim odredbama.

18 zahtjeva odnosilo se na područja nacionalnih parkova (3 u Kornatima i 1 na Mljetu) i parka prirode Lastovo (14 zahtjeva). Ostali zahtjevi odnosili su se na područje vrsarskog i šibenskog akvatorija.

Izradom Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka definirati će se na kojim malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima i otočićima Republika Hrvatska ima interes konzimirati pravo prvokupa, kao i način korištenja i zaštite tih otoka. Sukladno Državnom programu i mišljenju Ministarstva, nadležno tijelo Vlade Republike Hrvatske provodit će postupak instituta prava prvokupa na navedenim otocima. Tek po usvajanju Državnog programa i određivanja procedure postupka moći će se kvalitetno odgovoriti na zahtjeve odnosno ponude za prvokup.

Državna geodetska uprava, sukladno obvezama iz novele Zakona o otocima, kao tijelo nadležno za geodetske poslove i katastar, do 30.06.2006. godine dostavila je sve podatke i dokumentaciju nadležnim općinskim sudovima, radi zabilježbe prvokupa, kako bi se, po službenoj dužnosti, izvršila zabilježba zabrane otuđenja na nekretninama u vlasništvu RH i prava prvokupa u korist RH, županije, grada i općine na nekretninama u vlasništvu drugih osoba na nedovoljno razvijenim i nerazvijenim, te malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otočićima.

Tako su nadležnim općinskim sudovima dostavljeni podaci za ukupno 738 otočića, za koje su dostavljeni popisi katastarskih čestica, ukupno 18.057 i za svaku česticu, kopija katastarskog plana i prijepis posjedovnog lista. (Pazin-70 otočića-866 k.č.; Rijeka-48-1228; Gospić-5-85; Šibenik-228-9319; Zadar-173-3073; Split-73-1922; Dubrovnik-141-1570).

Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora

Imajući na umu načelo održivog razvitka Ministarstvo je izradilo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otocima (Narodne novine, broj 33/2006) kojim je, između ostalog, definirano pitanje zaštite otoka od neprimjerenog i neplanskog gospodarenja kroz zaštitu otoka od

neprimjerene prodaje nekretnina, reviziju vrednovanja prostora, ažuriranje podataka u prostornim planovima, utvrđivanje granica pomorskog dobra, zaštitu korištenja prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine, očuvanje postojeće biološke raznolikosti i osobitosti otoka, stimuliranje tradicionalnog gospodarstva, ... Navedeno se odnosi naročito na male, povremeno nastanjene i nenastanjene otoke i otočiće za koje je, prema odredbama Zakona, obveza izraditi Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora.

Osnovna zadaća navedenog Programa je definirati na kojim malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima i otočićima Republika Hrvatska ima interes konzimirati pravo prvokupa, te definirati kasniji način korištenja i zaštite tih otoka, uz primarno definiranje točnog broja i naziva tih otoka i otočića.

Uredba o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta (Narodne novine, broj 77/2006)

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka kao davatelj potpore, jednom godišnje objavljuje javni poziv za dodjelu državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta kojim se poziva moguće korisnike potpora da u skladu s člankom 11. Uredbe iskoriste jednokratnu godišnju potporu, a sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Davatelja potpore.

Tako je 20.09.2006. godine po prvi put objavljen javni poziv za otočne poslodavce na koji je pristiglo **252 zahtjeva** od čega 245 valjanjih (u zakonskom roku i sa sjedištem pravne ili fizičke osobe (obrta) na otoku), od kojih je **185 poslodavaca**, udovoljavajući postavljenim uvjetima i kriterijima, ostvarilo pravo na državnu potporu male vrijednosti u sveukupnom iznosu od **7.866.251,18 kuna za 2.854 radnih mjesta.** **(Prilog 1)**

Otočno vijeće

Zbog potrebe da Otočno vijeće bude i informirano i uključeno u sve teme otočnog razvoja Izmjenama i dopunama Zakona o otocima (Narodne novine, broj 33/2006) povećala se nadležnost Otočnom vijeću kao savjetodavnom tijelu ministra pri provođenju mjera i aktivnosti ukupnog održivog razvitka otoka.

U 2006. godini Otočno vijeće je održalo 3 sjednice i to dvije u gradu Zadru i jednu na otoku Rabu, na kojima je raspravljano o:

- Prijedlogu Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu

- Davanju prethodnog mišljenja na prijedloge Državnog programa postupanja s otočnim krutim otpadom i Državnog programa zaštite prirode i okoliša otoka
- Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima
- Prijedlogu Odluke Vlade Republike Hrvatske o uvođenju noćnih putovanja na državnim trajektnim linijama
- Uredbi o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta
- Izvješću o učincima provedbe Zakona o otocima u 2004. i 2005. godini
- Prijedlogu uvođenja naziva „hrvatski otočni proizvod“
- Nacrtu prijedloga Uredbe o uvjetima i postupku davanja koncesija za obavljanje javnog prometa u linijskom obalnom pomorskom prometu
- Provedbi Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta

Promotivne aktivnosti

U cilju promocije otoka te što bolje informiranosti javnosti o životu na otocima i o njihovom stanovništvu Ministarstvo je 2006. godine financiralo istraživački projekt i publiciranje knjige „Aktualno stanje i suvremeni demografski procesi na jadranskim otocima“ autora dr. Ivana Lajića i Roka Mišetića. Kako je korištenjem dosadašnje otočne statističke baze uočeno da ona nije dovoljno realna i aktualna Ministarstvo je iniciralo izradu analize trenutnog demografskog stanja na otocima čiji rezultat je spomenuta knjiga koja predstavlja bazu demografskih podataka na temelju koje su opisani gotovo svi relevantniji procesi otočnih zajednica, otočnih skupina, naseljskih skupina, pa i samih naselja.

4. UKUPNA ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA U 2006. GODINI

U provedbi Zakona o otocima u 2006. godini proračunskim sredstvima s vlastitih pozicija, sudjelovala su sljedeća ministarstva i javni sektor: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvo kulture, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Državna geodetska uprava, Fond za regionalni razvoj, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatske šume, Hrvatske ceste, Hrvatska pošta, Hrvatske vode, Hrvatski telekom i Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Ulaganja u otoke vrše se na dva načina – direktnim ulaganjem bespovratnih sredstava državnog proračuna ili ulaganjem putem kreditiranja.

U nastavku se kroz prikaze rezultata rada pojedinih sudionika u financiranju iznose postignuti učinci primjene Zakona o otocima u 2006. godini. Uvidom u iste vidljivo je da je u promatranom razdoblju provedbom pojedinih zadaća i obveza utvrđenih Zakonom o otocima u razvoj otoka uloženo **1.267.333.707,18 kuna** proračunskih sredstava i sredstava pravnih osoba (*Tablica 2*). Ovim ulaganjima obuhvaćeni su svi naseljeni hrvatski otoci.

Tablica 2.

Ministarstva/ Javni sektor	Uložena sredstva 2006.
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka	542.013.810,21
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	5.300.215,68
Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	6.500.776,00
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	3.844.696,97
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva	40.120.225,61
Ministarstvo kulture	19.221.829,00
Ministarstvo unutarnjih poslova	537.873,00
Ministarstvo obrane	13.901.381,78
Ministarstvo pravosuđa	598.092,70
Ministarstvo financija – porez na dohodak ustupljen općinama i gradovima na otocima	41.015.681,31
Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	266.980,00
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	593.000,00
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	8.150.865,80
Fond za regionalni razvoj	4.504.089,08
Državna geodetska uprava	44.583.020,41
Hrvatska elektroprivreda	59.593.504,00
Hrvatske šume	21.020.391,61
Hrvatske ceste	109.413.497,61
Hrvatska pošta	830.314,00
Hrvatske vode	34.178.298,00
Hrvatski telekom	2.643.525,00
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka (potpore putem kreditiranja)	14.501.597,40
HBOR (potpore putem kreditiranja)	294.118.042,00
SVEUKUPNO	1.267.333.707,18

4.1. Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva

MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

Uprava za otoke se u razdoblju od donošenja Zakona do danas prioritarno usmjerila na realizaciju investicija u otočnu prometnu, komunalnu i društvenu infrastrukturu, te provođenje odredbi Zakona. Pored ove prioritete aktivnosti financijski se prati i realizacija projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na otocima i to u području unapređenja zdravstvene, obrazovne, kulturne i turističke djelatnosti otoka i otočana te njihovog gospodarskog prosperiteta. Od ukupno uloženi sredstava veći dio sredstava je uloženi u investicijske projekte namijenjene izgradnji i unapređenju otočne infrastrukture pri čemu se jedan dio financira iz redovnog Programa usmjeravanja i rasporeda sredstava za otočni razvoj s pozicija Državnog proračuna, a drugi dio iz kreditnih sredstava Razvojne banke Vijeća Europe putem Projekta «Izgradnja objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima», kojeg je Vlada RH usvojila u srpnju 2004. godina, a Razvojna banka Vijeća Europe (CEB) prihvatila u studenom 2004. godine.

Razdoblje realizacije potonjeg Projekta je od 2004. do kraja 2007. godine, a ukupna sredstva potrebna za realizaciju Projekta iznose 769.814.000,00 kuna od čega se zajmom preko projekta CEB IV Razvojne banke Vijeća Europe i Državnim proračunom osigurava 386.728.742,70 kuna (u odnosu 50:50). Iznos kredita je dakle 193.364.371,35 kuna, a preostali dio do pune realizacije Projekta u iznosu od 383.085.257,30 kuna osigurati će se iz sredstava lokalne i regionalne (područne) samouprave i drugih subjekata.

Projekt je koncipiran na način da je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka nositelj Projekta, ali za određena područja su odgovorna i nadležna resorna Ministarstva i Hrvatske vode.

Svrha Projekta je smanjenje negativnih demografskih trendova kroz smanjenje regionalnih dispariteta, poboljšanje životnih uvjeta na otocima te prevladavanje problema koji je naročito prisutan na otocima - depopulacije kao posljedice loše prometne povezanosti, neriješene (nepostojeće ili nedovoljno izgrađene) komunalne, prometne i društvene infrastrukture, poteškoća (zaostajanje) u gospodarsko-socijalnom razvoju.

Ciljevi Projekta

- 1) Osigurati kvalitetnu vodoopskrbu na hrvatskim otocima, a posebno na srednje velikim i malim otocima
- 2) Izgraditi sustav odvodnje u većim, urbanim naseljima, gdje je problem vodoopskrbe riješen, te na specifičnim geografskim područjima
- 3) Poboljšati skrb i sustavnu brigu o starijim osobama
- 4) Poboljšati sustav zdravstvene zaštite na otocima
- 5) Osigurati kvalitetniju nastavu učenicima na udaljenim i slabo naseljenim otocima

Po pojedinim komponentama ukupna planirana sredstva iznose:

1) komunalna infrastruktura	
a) vodoopskrba	71.335.000,00 kuna
b) odvodnja	207.967.742,70 kuna
2) socijalna skrb	19.500.000,00 kuna
3) zdravstvo	28.926.000,00 kuna
4) obrazovanje	59.000.000,00 kuna

U 2006. godini po pojedinim komponentama projekta utrošena su sljedeća sredstva:

1) komunalna infrastruktura	
a) vodoopskrba	11.291.549,91 kuna
b) odvodnja	41.046.704,20 kuna
2) socijalna skrb	4.004.402,57 kuna
3) zdravstvo	1.975.125,63 kuna
4) obrazovanje	5.410.016,25 kuna

Sveukupno u 2006. godini za cijeli Projekt izgradnje komunalne i društvene infratrukture na hrvatskim otocima utrošeno je 63.727.798,56 kuna.

Uz navedeno, Uprava za otoke je financijski podržavala i određene projekte iz područja obrazovanja, kulture, zdravstva, socijalne skrbi, nakladništva, gospodarstva, poljoprivrede i ribarstva. Riječ je o projektima koji su vođeni od strane resornih ministarstava u okviru njihovih redovnih programa, dok je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka financijski potpomoglo njihovu realizaciju.

Aktivnost financiranja otočnog javnog cestovnog prijevoza nastavlja se i dalje sukladno *Naputku o kriterijima za sufinanciranje javnog otočnog cestovnog prijevoza, te uvjetima i načinu ostvarivanja toga prava*. U 2006. godini za subvencioniranje cijene karata javnog cestovnog prijevoza otočnog stanovništva Uprava za otoke utrošila je sredstva u iznosu od **20.998.640,34** kuna.

Budući da je cijena vode na otocima znatno povećana u odnosu na cijenu vode u obalno-otočnim županijama, u cilju poboljšanja standarda otočnog stanovništva, temeljem *Naputka o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih domaćinstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom* („Narodne novine“ 90/02) nastavljeno je subvencioniranje cijene vode na otocima tako da domaćinstva čiji članovi imaju prebivalište na otoku, a opskrbljuju se vodom vodonoscem ili cestovnim vozilom, plaćaju vodu, do 20 m³ mjesečno, odnosno do 150 m³ ukupne godišnje potrošnje po domaćinstvu, po cijeni koja je jednaka prosječnoj cijeni isporuke vode u matičnoj obalno-otočnoj županiji. Za rečenu je namjenu u 2006. utrošeno **11.998.083,69** kuna.

Od 01. travnja 2005. godine primjenjuje se pravo na popust kod kupnje „otočne karte“, a namijenjeno je samo stanovnicima s prebivalištem i vozilima registriranim na otocima, uz obavezu ishođenja „vinjete“ koja služi kao vizualna oznaka vozila s navedenim pravom, a izradila ju je Uprava za otoke Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Prilikom kupnje trajektne karte uz predocenje prometne dozvole (za vozilo) i osobne iskaznice otočani tako ostvaruju popust u iznosi do 50% vrijednosti karte, ovisno o veličini vozila, te relaciji putovanja. U 2006. u šest obalno-otočnih županija ukupno je podijeljeno novih **1.924 „vinjete“** (Tablica 3).

Tablica 3 Broj izdanih vinjeta u 2006. godini

ŽUPANIJA	Podijeljeno od 01.01. do 31.12.2006.
PRIMORSKO-GORANSKA	705
ZADARSKA	390
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	398
SPLITSKO-DALMATINSKA	420
ŠIBENSKO-KNINSKA	7
LIČKO-SENJSKA	4
SVEUKUPNO	1.924

Sukladno Naputku o načinu i uvjetima korištenja dijela poreza na dohodak ustupljenog općinama i gradovima na otocima donesenog od Ministarstva financija (Narodne novine, br. 119/2001 i 2/2003), a temeljem Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nastavljeno je ulaganje u zajedničke kapitalne projekte od interesa za razvoj otoka.

U 2006. na računima posebnih namjena jedinica lokalne samouprave na otocima otvorenih pri HBOR-u kumulirano je ukupno 56.067.252,89 kuna, od čega je do 31. prosinca 2006. godine, temeljem Sporazuma o zajedničkom financiranju kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka iskorišteno **41.015.681,31 kuna**.

(Budući da se prihodi iz dijela poreza na dohodak koji se ustupaju općinama i gradovima na otocima izdvajaju na jedinstveni račun Državne riznice, iznosi su prikazani na pozicijama Ministarstva financija.)

Uprava za regionalnu i lokalnu infrastrukturu sa svojih pozicija Državnog proračuna, u obnovu (sanacija i adaptacija) i izgradnju škola i školskih športskih dvorana u sklopu programa CEB V (program obnove škola Razvojne banke Vijeća Europe) uložila je sveukupno **19.374.034,71 kuna**. Projekt se provodio na sljedećim otocima: Rab (Rab), Ugljan (Kali), Dugi otok (Sali), Brač (Nerežišća), Mljet, Pelješac, Korčula (Vela Luka, Žrnovo).

Uprava za integrirani regionalni razvoj – prema programu rada ove Uprave nije bilo izravnih ulaganja u razvitak otoka u 2006. godini, međutim u okviru projekta CARDS 2004 „Podrška upravljanju projektima gospodarske i društvene kohezije“ općini Jelsa dodijeljena je tehnička pomoć za projektnu ideju pod nazivom „Adaptation of the port and harbour of Jelsa municipality“. Tehnička pomoć dodijeljuje se u svrhu edukacije i osposobljavanja djelatnika općine za pripremu i izradu projekata koji bi se kandidirali za strane investicijske fondove. Tehnička pomoć za 2006. godinu općini Jelsa dodijeljena je u svrhu pripreme projektne ideje u projektni prijedlog, koji će biti prihvatljiv za prijavu na javni poziv u okviru projekta PHARE 2005 „Shema dodjele nepovratnih sredstava za poslovnu infrastrukturu“.

Uprava za sustav turističkih zajednica i selektivne oblike turizma je kroz „Program poticanja, zaštite, obnove i uključivanja u turizam baštine u turistički nerazvijenim područjima“ sufinancirala projekte u ukupnom iznosu od **200.000 kn**. Navedeni iznos utrošen je u sljedeće projekte: obnova svjetionika Vošćica i Venecijanska kula u Omišlju na otoku Krku u iznosu od 60.000 kn; projekt Interpretacija i prezentacija etno baštine i prirodnih vrijednosti Tramuntane, Beli na otoku Cresu u iznosu od 50.000 kn; izrada novih vitrina za muzejski postav spužvi i koralja na otoku Krapnju u iznosu od 50.000 kn; obnova mlinice u selu Korita na Mljetu u iznosu od 40.000 kn.

Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka (UPPPDL) u okviru svojeg poslovanja zadužena je za brigu o unapređenju sustava prometnog povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno kao jednog od najbitnijih elemenata otočnog održivog razvoja i temeljne pretpostavke za vođenje otočne razvojne politike. Kroz svoje poslovanje Uprava skrbi i sve svoje aktivnosti usmjerava u poboljšanje postojećeg stanja prometnog sustava, njegove razvijenosti, prilagodljivosti i učinkovitosti. Jedna od aktivnosti je i poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija za što je u 2006. godini utrošeno 322.909.640,00 kuna

Također s pozicija Državnog proračuna Uprave, u projekte dogradnje, rekonstrukcije i sanacije luke i pristaništa u Žigljenu, Sestrunju i Kaprijama u iznosu od 2.600.000,00 kuna.

Temeljem programa „Obnova i modernizacija ribolovne flote“ za brodove čiji su vlasnici otočani i čije je sjedište tvrtki i obrta na otocima, Uprava je u 2006. godini isplatila ukupno 7.050.285,46 kuna za predviđenih 10% potpore Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka za gradnju brodova.

Sveukupna ulaganja Uprave pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka u otoke iznose **332.559.925,46 kuna**.

Uprava zračnog prometa uložila je sa svojih pozicija Državnog proračuna u projekt pojačanog održavanja asfaltnog kolnika manevarskih površina Zračne luke Rijeka i za nabavu vatrogasnog vozila utrošeno je 4.350.168,89 kuna, te za izradu Idejnog građevinskog projekta uzletno-sletne staze zračnog pristaništava Mali Lošinj u iznosu od 1.208.621,20 kuna. Sveukupna ulaganja u otoke Uprave zračnog prometa u 2006. godini iznosila su **5.558.790,09 kuna**.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA je u 2006. godini odobrilo sredstva (potpore) za izgradnju poduzetničkih zona na otocima Primorsko-goranske županije u iznosu od 1.900.000,00 kn za otok Krk (Općina Omišalj - Servisno uslužna zona Pušća), Rab (Grad Rab - Zona malog gospodarstva Mišnjak), Cres (Grad Cres - Poduzetnička zona Volnik), Mali Lošinj (Grad Mali Lošinj - Skladišno servisna zona Kalvarija), te u Ličko-senjskoj županiji u iznosu od 1.000.000,00 kn za otok Pag (Grad Novalja - Poduzetnička zona Čiponjac), odnosno ukupno 2.900.000,00 kn.

U svom „Programu poticaja malog i srednjeg poduzetništva“, koje je namijenilo prvenstveno poticanju proizvodnih djelatnosti malih i srednjih poduzetnika, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je tijekom 2006. realiziralo 33 zahtjeva za bespovratnu potporu poduzetnicima koji posluju na otocima, te ukupno uložilo 1.614.374,00 kn.

Pored navedenog Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva dodjeljuje bespovratna sredstva sukladno provedbi niza pokrenutih projekata i to: „Dokvalifikacije i prekvalifikacije“ (28.945,00 kn), „Umjetnički obrti“ (10.000,00 kn), „Očuvanje obrtničke tradicije“ (40.000,00 kn), „Tradicionalni obrti“ (42.500,00 kn), „Razvoj strukovnih škola za obrtnička zanimanja“ (30.000,00 kn) i „Cijeloživotno obrazovanje obrtnika“ (139.931,00 kn), te istom potiče mjerama aktivne politike u zapošljavanju (mjere-zapošljavanje mladih osoba bez iskustva, dugotrajno nezaposlenih osoba, starijih osoba, zapošljavanje posebnih skupina nezaposlenih, sufinanciranje obrazovanja za poznatog i nepoznatog poslodavca, javni radovi) i poslodavce na otocima kojima je prema Godišnjem planu za poticanje zapošljavanja u 2006., isplaćeno ukupno 494.465,68 kn, odnosno sveukupno je od strane ovog Ministarstva u otoke uloženo **5.300.215,68 kuna**.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI je tijekom 2006. godine na području zdravstvene zaštite na otocima kroz kapitalna ulaganja sufinanciralo adaptacije, rekonstrukcije i izgradnje domova zdravlja i otočnih ambulanti, te izradu projektne dokumentacije i dobavu medicinske i nemedicinske opreme, te je tako uložilo **6.500.776,00** kuna (Vis 1.680.776,00 kn, Jelsa 2.140.000,00 kn, Hvar 213.000,00 kn, Ugljan 489.000,00 kn, Rab 1.144.000,00 kn i Mali Lošinj 834.000,00 kn).

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA je u svoje redovne programe kapitalnih ulaganja u školstvo, kao i prethodnih godina uključilo i škole i športske dvorane na otocima. Tako je ove godine u izgradnju školske športske dvorane OŠ Murterski škoji na otoku Murteru uloženo 1.239.565,37 kn, u sanaciju športske dvorane u Pagu 1.454.375,51 kn, te u izgradnju škole u Malom Lošinju 1.150.756,09 kn što ukupno iznosi **3.844.696,97** kuna .

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA nema poseban program poticanja ulaganja ili ulaganja na otocima, ali je kroz model Investicijske potpore u otoke županija primorsko-goranske, splitsko-dalmatinske, zadarske i šibensko-kninske uloženo u podizanje višegodišnjih nasada 250.000,00 kuna, u izgradnju, adaptaciju i opremanje objekata za poljoprivredne proizvode i akvakulturu 55.222,08 kuna, te u nabavu ribarskih plovila, novu opremu i mehanizaciju za poljoprivredu, ribarstvo i šumarstvo 2.136.974,99 kn što ukupno iznosi 2.442.197,07 kn.

Pored toga, na području ribarstva ovo Ministarstvo uložilo je u obnovu i modernizaciju ribolovne flote iznos od 7.894.661,11 kn, te je istom sufinanciralo uzgojno selekcijski rad u akvakulturi u iznosu od 330.000,00 kn. Nadalje, sukladno mjerama ruralnog razvitka (osnivanje i razvoj udruga poljoprivrednih proizvođača, uzgajivača riba i školjaka te strojnih prstena, zatim osnivanje i razvoj poljoprivrednih zadruga, te program marketinške pripreme poljoprivredno-prehrambenih proizvoda) uloženo je 1.907.443.64 kn.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva je tijekom 2006., pokrenulo novi projekt pod nazivom „Program uređenja postojećih zapuštenih šumskih i poljskih puteva na otocima i priobalju u 2006. godine“ temeljem kojeg su s priobalnim županijama sklopljeni ugovori o sufinanciranju, za koje provođenje će se u državnom proračunu osigurati iznos od 5.000.000,00 kn, a rok za provedbu programa je do kraja 2007. godine kada će se i moći vidjeti realizacija i prvi učinci navedenog programa.

Sveukupno ulaganje u otoke s pozicija Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva iznosi **40.120.225,61** kuna.

MINISTARSTVO KULTURE je kroz 248 programa javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode (investicijske potpore u kulturi, knjižnična djelatnost, kulturna dobra – nepokretna, kulturna dobra - pokretna, zaštita prirode, ostale kulturne djelatnosti) tijekom 2006. godine u 33 otoka uložilo sveukupno **19.221.829,00** kuna.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA je uložilo **537.873,00** kuna u adaptaciju prostora barokomore u objektu Roniteljskog centra u kompleksu „Kovčanje“ kraj Malog Lošinja.

MINISTARSTVO OBRANE

U sanaciju, rekonstrukciju i opremanje objekata koje koristi Ministarstvo obrane na otocima u sklopu Projekta „More“ u 2006. godini uloženo je **13.901.381,78 kuna**.

MINISTARSTVO PRAVOSUDA je u sklopu Projekta za sređivanje zemljišnih knjiga i katastra (Svjetska banka) uložilo 164.847,64 kn u nabavu informatičke opreme za potrebe zemljišnoknjižnih odjela Općinskih sudova (Rab, Korčula, Krk, Stari Grad, Supetar, Tisno). Nadalje, uložilo je u rekonstrukciju zgrade Općinskog suda u Starom Gradu na otoku Hvaru, te nabavu namještaja u iznosu od 433.245,06 kn, pa je tako ukupno uloženo **598.092,70** kuna.

MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI je u programima međugeneracijske solidarnosti (dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama) na otocima šibenskog arhipelaga – Zlarin, Prvić, Krapanj, Kaprije i Žirje uložilo ukupno **266.980,00 kuna**.

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA odobrilo je sredstva za sufinanciranje prostornih planova i projekte zaštite okoliša.

Za sufinanciranje izrade prostornih planova na otocima (Kali-otok Ugljan, Sit, Žut, Vis, Nerežišća-Brač, Selca-Brač, Janjina-Pelješac, Lastovo) Ministarstvo je utrošilo iznos od **593.000,00 kn**.

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost jedinicama lokalne samouprave na otocima odobreno je **8.150.865,80 kn** za sanaciju službenih odlagališta, sanaciju divljih odlagališta, nabavu kanti i kontejnera te projekte biološke i krajobrazne raznolikosti, kao i za provođenje obrazovno-edukacijskih programa zaštite okoliša za djecu.

FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ je u 2006. godini sudjelovao u financiranju izgradnje vodoopskrbnih i kanalizacijskih sustava, kanalizacijske i cestovne infrastrukture i sanaciju luke na otocima Korčula, Krk, Hvar, Dugi Otok, Pašman i Ugljan u ukupnom iznosu od **4.504.089,08 kuna**.

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA je sukladno Državnom programu uređenja posjedovne i vlasničkopravne evidencije na otocima tijekom 2006. godine provodila izlaganje na javni uvid podatke i istovremeno

obnavljala (osnivala) zemljišne knjige za katastarske općine na otocima Dugi otok, Vir, otoci Premuda i Škarda te je kroz provedbu I i II faze Državnog programa sudjelovala u iznosu od 6.070.570,55 kuna. Katastarske izmjere su dovršene, a u pripremi i u tijeku su izlaganje i obnova zemljišne knjige na otocima: Šolta, Brač, otok Grgur i Goli, Krk, Hvar, Pag, nacionalni park Kornati, Koločep, otok Dugi otok. Za tu namjenu iz proračunskih sredstava Državne geodetske uprave utrošeno je 24.750.844,98 kuna. Katastarske izmjere u tijeku su na otocima Krk i Mljet za što je u 2006. godini utrošeno 13.761.604,88 kuna. Ukupan iznos uloženi sredstava iz proračunskih sredstava je **44.583.020,41 kuna**.

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA (HEP) je u 2006. u elektroenergetske objekte na otocima Korčula, Lastovo, Šipan, Krk, Rab, Cres, Lošinj, Murter, Kaprije, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Zverinac, Molat, Ugljan, Pag, Pašman i Dugi Otok uložilo **59.593.504,00 kuna**.

HRVATSKE ŠUME su u 2006. u okviru vlastite redovne djelatnosti uložile u projekte izrade i održavanja protupožarnih prometnica, protupožarne zaštite, suzbijanja biljnih bolesti, uređivanja šuma i uzgojne radove na otocima Korčula, Brač, Hvar, Pag, Krk, Rab, Cres i Lošinj ukupno **21.020.391,62 kuna**.

HRVATSKE CESTE su u 2006. uložile u cestovnu infrastrukturu (državne, županijske i lokalne ceste, most, trajektni prijelaz), u redovno i izvanredno održavanje na otocima Korčula, Lastovo, Šipan, Mljet, Čiovo, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Murter, Pag, Ugljan, Pašman, Dugi Otok, Vir, Molat, Sestrunj, Rava, Cres, Lošinj, Krk, Rab i na poluotoku Pelješcu ukupno **109.413.497,61 kuna**.

HRVATSKA POŠTA je u sklopu redovne aktivnosti u 2006. godini uložila ukupno **830.314,00 kuna** u uređenje prostora i opremanje poštanskih ureda na otocima Mljet, Korčula, Lastovo, Čiovo, Brač, Šolta, Hvar, Vis, Zlarin, Prvić, Murter, Pašman, Vir, Ugljan, Dugi Otok, Premuda, Rab, Krk, Lošinj, Susak, Ilovik, Cres, Unije, Pag i poluotoku Pelješcu.

HRVATSKE VODE u suradnji s Ministarstvom mora, turizma, prometa i razvitka, jedinicama lokalne i regionalne samouprave i komunalnim otočnim poduzećima realizirale su veliki broj projekata kojima je uvedena ili poboljšana vodoopskrba otoka, izgrađeni sustavi odvodnje oborinskih i otpadnih voda, te su poduzete mjere zaštite voda i mora od onečišćenja i zagađenja. Ulaganja u navedeno tijekom 2006. godine ukupno su iznosila **34.060.298,00 kuna**.

HRVATSKI TELEKOM je tijekom 2006. godine uložio u razvoj telekomunikacijskog sustava na otocima ukupno **2.643.525,00 kuna**. Isti iznos utrošen je u sljedeće projekte: izgradnja i rekonstrukcija, sanacija i proširenje telekomunikacijske strukture, uvođenje fiksne telefonije, ugrađivanje i montiranje opreme na otocima Krk, Lošinj i Pag (prema Državnom programu) i na otocima Čiovo i Brač (mimo Programa).

4.2. Ulaganja u otoke putem kreditiranja

MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA, Uprava za razvoj turizma temeljem programa Vlade RH „Poticaj za uspjeh“, Uprava za razvoj turizma subvencionirala je kamate za kreditiranje malog obiteljskog poduzetništva u turizmu, a za razvoj turističke djelatnosti na otocima u 2006. godini odobreno je osam kredita u ukupnom iznosu od **14.501.597,40 kuna**.

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

U 2006. godini odobreno je ukupno 58 kreditnih zahtjeva za projekte kreditiranja razvitka gospodarskih djelatnosti, kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata, pripreme roba za izvoz i izvoza roba, pripreme turističke sezone, potpore turističkom sektoru, poticanja razvitka malog i srednjeg privatnog poduzetništva (putem poslovnih banaka), poticanja razvitka malog i srednjeg privatnog poduzetništva (izravno kreditiranje), kreditiranje razvitka otoka, poticanje utemeljenja malog poduzetništva – početnici, podizanja dugogodišnjih nasada, poticanja malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi te za obnovu i modernizaciju ribolovne flote. Za sve navedeno ukupno je utrošeno **294.118.042,00 kuna**.

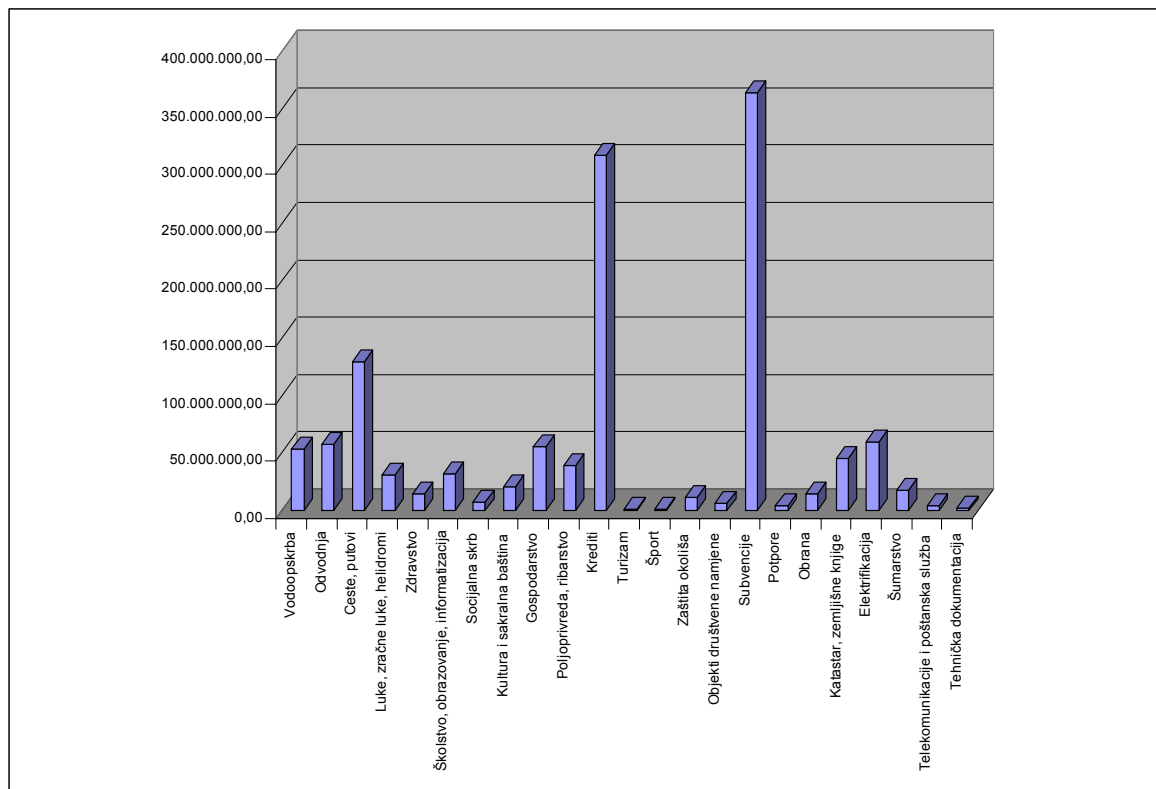
Iz svega navedenog ukupna ulaganja Države u otoke u 2006. godini po temama iznose:

Vodoopskrba	52.953.704,77
Odvodnja	56.801.498,60
Ceste, putovi	129.131.513,62
Luke, zračne luke, helidromi	30.238.914,16
Zdravstvo	13.427.913,23
Školstvo, obrazovanje, informatizacija	31.831.781,08
Socijalna skrb, domovi umirovljenika	6.671.382,57
Kultura, crkva i sakralna baština	19.834.604,86
Gospodarstvo (poslodavci, zapošljavanje, dohodak)	55.181.964,63

Poljoprivreda, ribarstvo	38.525.949,65
Krediti	308.619.639,40
Turizam	200.000,00
Šport	443.488,36
Zaštita okoliša, zbrinjavanje otpada, nacionalni parkovi	10.841.705,63
Objekti društvene/javne/posebne namjene	5.735.867,63
Subvencije (voda; cestovni, zračni i pomorski promet; ribolovna flota)	363.343.897,99
Potpore (mjesni odbori, uređenje mjesta)	3.737.585,25
Obrana	13.901.381,78
Katastar, zemljišne knjige	44.583.020,41
Elektrifikacija	59.593.504,00
Šumarstvo	16.516.950,56
Telekomunikacije i poštanska služba	3.473.839,00
Tehnička dokumentacija	1.743.600,00

UKUPNO:

1.267.333.707,18

5. UČINCI ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA KROZ GODINE PROVEDBE ZAKONA O OTOCIMA (99-2004, 2004-2005, 2006)

Uspoređujući podatke Izvješća o provedbi Zakona o otocima kroz razdoblja za koja su podnijeta Vladi RH, kroz brojne pokazatelje vidljiv je očiti pozitivan učinak skrbi Države o otocima.

Jedan od osnovnih pokazatelja, a za ovu regiju Hrvatske i najvažniji, je broj stanovnika. Vrlo je značajno i svakako pozitivno uočiti podatak da je, prema službenim popisima stanovništva, broj stanovnika na otocima usprkos demografskoj stagnaciji i velikom odlasku stanovnika s pojedinih otoka, u porastu. Tako je 1981. godine na otocima živjelo 116.958 stanovnika, 1991. godine 119.790 stanovnika a 2001. godine 124.646 stanovnika.

Nadalje, bitno su poboljšani uvjeti života otočnog stanovništva uvođenjem i provođenjem brojnih mjera.

Prvenstveno je poboljšan i moderniziran pomorski promet u cilju kvalitetnije povezanosti otoka s kopnom i otoka međusobno. Poboljšice se odnose i na brzobrodске i na trajektne dnevne linije te na uvođenje noćnih linija. U tom smislu u 2006. godini uvedene su i nove noćne linije: Split-Supetar, Split-Stari Grad (sezonska), Valbiska-Merag, Brestova-Porozina, Zadar-Preko, Prizna-Žigljen i Orebić-Dominče. Noćne linije su novina u vremenskom povezivanju otoka a znače prometno povezivanje otoka poslije 23 i prije 05 sati što otočanima pruža mogućnost smanjenja vremena izbjivanja sa svog otoka, odnosno za mnoge predstavlja mogućnost da u jednom danu obave sve poslove i obaveze na kopnu te da se vrate na otok. Ovime je povećana učestalost na najfrekventnijim linijama te omogućena poboljšana i kvalitetnija opskrba otoka.

Osim spomenutih novih noćnih vožnji, na brzobrodskoj liniji Olib-Silba-Premuda-Zadar u razdoblju od 25. lipnja do 27. kolovoza povećana je učestalost sa jednog na dva putovanja dnevno, na brzobrodskoj liniji Split-Rogač došlo je do povećanja učestalosti vožnje sa jedne na dva puta dnevno u visokoj sezoni (od 01. srpnja do 10. rujna).

Na trajektnoj liniji Drvenik-Sučuraj, uz noćnu liniju, uvedena je još jedna dnevna linija pa je linija prometovala 12 puta dnevno umjesto dotadašnjih 10 puta. Također na trajektnoj liniji Split-Stari Grad povećana je učestalost sa 5 putovanja na 7 putovanja dnevno.

Linija Drvenik Veli-Drvenik Mali-Trogir-Split u 2006. je počela primjenjivati novi red plovidbe po kojem se dnevna učestalost povećala sa 2 na 3 putovanja dnevno.

Na brodskoj liniji Šipan-Dubrovnik u dane praznika i nedjeljom u razdoblju visoke sezone povećana je učestalost uvođenjem dodatne treće dnevne vožnje.

Uvođenjem noćnih linija za otoke Cres, Lošinj, Pag, Ugljan, Brač, Hvar, Korčulu te povećanjem frekventnosti brzobrodskih i trajektnih linija unaprijeđen je pomorski prijevoz i ukupna pomorska povezanost najvećih hrvatskih otoka s kopnom.

Dokaz za optimizam u pogledu porasta broja stanovnika na hrvatskim otocima je i popravljena gospodarska slika otoka. Naime, zasigurno se gospodarstvo otoka ne bi moglo razvijati da se stanovništvo na otoke ne počinje vraćati i to naročito u vidu mladih, obrazovanih kadrova koji nastavljaju tradiciju svojih roditelja zapošljavajući se u njihovim tvrtkama ili otvarajući svoje nove. Argument za takvu konstataciju je „Izvešće o ostvarenim neto dohocima stanovništva po općinama/gradovima za 2005. godinu“ Ministarstva financija, Porezne uprave iz kojeg je vidljiv porast ostvarenih neto dohodaka stanovništva na otocima u 2005. godini u odnosu na 2004. godinu i to za 220 milijuna kuna. *(Za 2006. godinu u trenutku podnošenja ovog Izvešća Ministarstvo financija - Porezna uprava nije raspolagala s obrađenim podacima.)*

Prema navedenom „Izvešću o ostvarenim neto dohocima stanovništva po općinama/gradovima za 2005. godinu“ proizlazi sljedeće:

- odnos ukupnog broja stanovnika RH koji primaju prihode u odnosu na ukupan broj stanovnika RH je 65% (2.879.681/4.381.352)
- odnos ukupnog broja stanovnika koji primaju prihode na otocima u odnosu na ukupan broj stanovnika na otocima je 75% (92.970/124.870)

- odnos ukupnog broja stanovnika koji primaju prihode i umirovljenika u RH je 1,86/1
- odnos ukupnog broja stanovnika na otocima koji primaju prihode i umirovljenika na otocima je 2,06/1

- odnos zaposlenih i umirovljenika u RH je 1,43/1
- odnos zaposlenih i umirovljenika na otocima je 1,29/1

- otok s najviše neto prihoda svih kategorija je otok Krk s 448.441.248,90 kuna,
- grad s najvišim neto prihodom svih kategorija je grad Rab s 189.260.100,00 kuna;
- najviše zaposlenih ima otok Krk 6.862
- jedinica lokalne samouprave na otocima s najviše zaposlenih je grad Rab s 3.356
- najviše zaposlenih u obrtima ima grad Rab 695
- otok s najviše umirovljenika je otok Krk 4.527
- jedinica lokalne samouprave na otocima s najviše umirovljenika je grad Rab 2.141
- najbolji odnos zaposlenih i umirovljenika je u općini Omišalj na otoku Krku 2,8/1

- najlošiji odnos zaposlenih i umirovljenika je u općini Sućuraj na otoku Hvaru 0,43/1

U cilju poboljšanja životnih uvjeta ulažu se brojna i svake godine sve veća sredstva u izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju otočne cestovne infrastrukture, izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje, u obnovu ili izgradnju brojnih otočnih škola, vrtića, domova za starije, ...

Ulaganja u navedeno u pojedinim usporednim razdobljima za koja su podnesena Izvješća o provedbi Zakona o otocima:

1999.-2001. (3 godine) 1.694.562.634,00 kuna

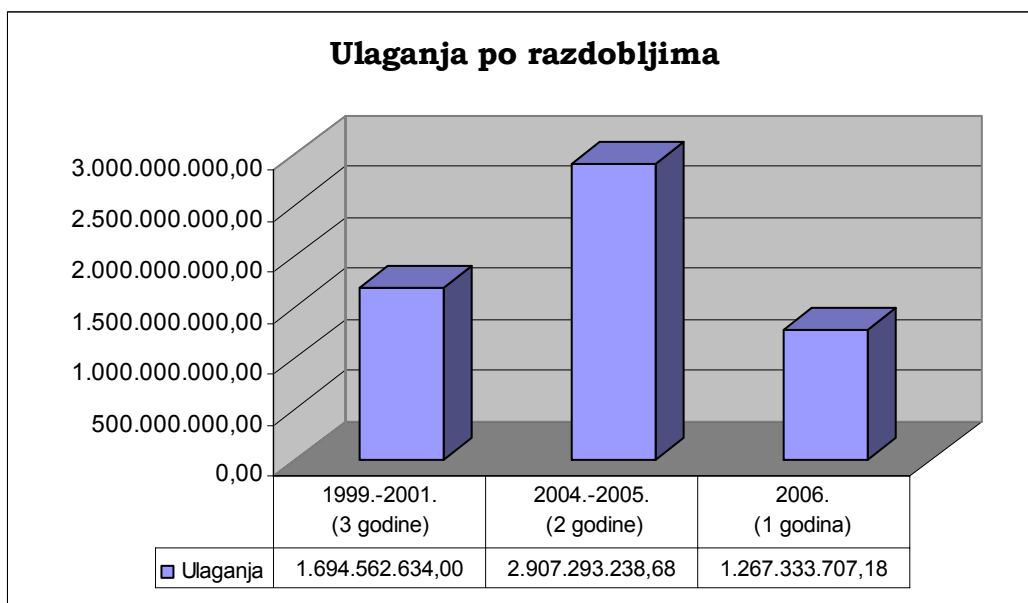
(Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u razdoblju provedbe od 1999. do kraja 2001. godine prihvaćeno na sjednici Hrvatskog sabora u veljači-ožujak 2002. godini)

2004.-2005. (2 godine) 2.907.293.238,68 kuna

(Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2004. i 2005. godini prihvaćeno na 24. sjednici Hrvatskog sabora, 09. veljače 2007. godine)

2006. (1 godina)

1.267.333.707,18 kuna

6. ZAKLJUČAK

Nastavno na podneseno Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima za 2004. i 2005. godinu, usvojeno od Hrvatskog sabora u veljači 2007. godine, ovo Izvješće pokazuje da je nastavljen trend porasta ulaganja u razvitak hrvatskih otoka. No osim financijskog ulaganja, kada govorimo o razvitku otoka bitni su i uloženi naponi u zakonodavnom dijelu. Svi sudionici razvitka otoka sudjelovali su i u izradi nekoliko zakona i podzakonskih akata koji nisu direktno imali učinka u financijskom smislu, ali su itekako važni u sagledavanju budućeg razvoja.

Neosporno je da je provedbena politika Vlade Republike Hrvatske u segmentu razvitka otoka osmišljena u cilju zaštite postojećih vrednota, očuvanja svih resursa te gospodarskog, društvenog i demografskog napretka i razvitka, pa je i ovo Izvješće sa svojim konkretnim podacima o provedenim aktivnostima i uložnim sredstvima, vidljiv, očit dokaz pozitivnih pomaka i dosad postignutih dosega u provođenju i ostvarivanju zamišljenog cilja.